

on jasno i bistro zauzima ispravno gledište i znade, što se i koliko se gdje ima reći. Kad bi kod pojedinih govorila bila i jedna šematična skica, bila bi njihova upotreba nešto olakšana. Preporučujemo.

A. Ž.

Michael Kard. Faulhaber: *Zeitrufe - Gottesrufe*, Gesammelte Predigten, 8°, str. XXVI 470, Freiburg i. B. 1932. Herder, M. 4.80.

Nedavno smo upozorili na djelo Kard. Faulhabera pod naslovom: »Rufende Stimmen in der Wüste der Gegenwart«, (Bogosl. Smotra br. 3 1933.), koje za današnje doba pristaje kao rijetko koje djelo naših dana. A u ovom novom svesku svojih propovijedi, nagovora i gotovih predavanja dobiva ne samo njemačka, nego sva katolička javnost opet zrelo, duboko pročućeno i s neobičnom snagom uvjerenja napisano djelo o životu, potrebama, borbama, o sredstvima spasa u naše doba. Nema pojave u životu Crkve, znatnijeg dogadaja u životu njemačkog naroda, da o njemu ne vodi računa ovaj budni i neustrašivi pastir svoga stada. Karitativno djelovanje, alkoholno pitanje, privatno vlasništvo, novi ratni moral, socijalizam i kapitalizam, pojave mističnog i neobičnog života i mnoga druga pitanja, koja zanimaju svakog misaonog čovjeka, obraduje kard. Faulhaber u ovoj knjizi. I ako su neke propovijedi izrečene u ranije vrijeme, one su sve dovedene u sklad s prilikama i potrebama našega doba. Valja reći još, da su ovi govorovi i kao retorska cjelina dotjerani i izgrađeni tako, da mogu služiti za uzor. Iz djela ovakove ruke mogu naši dušobrižnici mnogo naučiti, zato im i ovu Faulhaberovu knjigu najtoplje preporučujem.

A. Ž.

Piccinelli Giovanni: *Vangeli per religiose*. Torino-Roma 1933. 8°, str. VIII 428, Casa editrice Marietti, Lit. 10.

Nedjeljna evangelija kroz čitavu crkvenu godinu pružena su ovdje u kratkim, brižno obradenim razmatranjima s asketskog gledišta. Pisana su za članice ženskih redova, pa uzimaju u izvodima mnogo obzira na život i poziv njihov, kako se on odvija i izvija u pojedinim redovima. Autor je uložio dosta truda oko svoga posla, pa valja priznati, da mu je i uspio. I oni, koji ne provode života po pravilima kakovoga reda, naći će mnogo dobru i stvarnu opasku u ovim razmatranjima, koja će oploditi i njihov život i u pravom svjetlu obasjati njihovo djelovanje u svijetu.

A. Ž.

Rosat A.: *Le credo des humbles*, 8, str. XVIII 296; **Wilned:** *Si les hommes avaient su regarder les bêtes*, 8°, str. XII 178; **Guechot Maurice:** *Mystères et lumières*, 8°, str. XVII 256; **De Bonnières Louis:** *Figures de Miraculés*, 8°, str. XX272; Sve: Paris 1933. P. Téqui, éditeur, à Fr. 12.

Sve su ove knjižice izašle u kolekciji »Je Seme«, koju ureduje A. Rosat. Kolekcija je dobro smišljena: ima tri odjela ili serije: za puk, za župljane, za elitu, a donosi u pučkom stilu sa *zanimivim* slikarijama materijal, koji valja da upoznaju katolički vjernici. Na taj se način stvara jedna biblioteka za katoličke obitelji, onako, kako je kod nas već decenijima stvara Društvo sv. Jeronima. To je moderni apostolat putem štampe, koji nikada ne smije sustati, već se mora sve više širiti, jer su potrebe svakim danom sve veće.

Prva je osobito vrijedan prinos, u kojem su iz djela Mgr. Gibiera sabrani dijelovi, što lijepo predočuju vjerovanje malog čovjeka i radnika, te mu brane vjerski ideal od najobičnijih napadaja.

Druga svraća pozornost na organski i anorganski svijet oko nas i otkriva ljepote, spremnost i savršenost bića s biološkog gledišta.

Treća predočuje djelo Svetomogućega i Neizmjernoga Stvoritelja svijeta i svemira, njegovu Mudrost iz promatranja života bilja i životinja, ljudske duše i najveće tajne naše vjere: sakramenta Ljubavi.

Četvrta iznosi dokumentovane primjere žive apologije kršćanske vjere iz Lourda, gdje Gospod preko svoje svete majke progovara svaki dan vjernima i nevjernima. Preporučujemo.

A. Ž.

Ferdo Šišić: Josip Juraj Strossmayer: Dokumenti i korespondencija. Knjiga prva od god. 1815. do 1859. Izdala Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti; Zagreb 1933, str. XXIV + 478.

Pomanjkanje objelodanjenih izvora, osobito onih biografskih, veliki je minus naše historiografije. Zato se Akademija dostoјno odužila svom utemeljitelju i dobrotvoru kao i uvelike zadužila našu nauku objelodanivši dokumenta života i djelovanja biskupa J. J. Strossmayera. To je bilo potrebno, jer bi s jedne strane vremenom mnogo toga propalo a s druge, makar je Strossmayer nedavno umro, o njemu, njegovu djelovanju, idejama i mislima vladaju sasma oprečna mišljenja; svatko ga vuče na svoju stranu, kad, kuda i kako mu uztreba, bilo u političko-nacionalnom bilo u vjerskom pravcu. Doduše mogla je Akademija izdati biografiju Strossmayera u neznam kolikom opsegu — god. 1906 izdala je u redakciji Smičiklasa, *Nacrt života i djela biskupa J. J. Strossmayera* i izabrani spisi: govor, rasprave i okružnice — ali njegova slika nikad nebi bila tako vjerno osvijetljena kao što će biti objelodanjenjem njegove cijelokupne korespondencije. Veliki je takoder plus što je posao sabiranja i objelodanjenja povjeren dr. F. Šišiću, koji je na osobiti način pri tomu bjelodano pokazao kako historik mora da radi sine ira et studio.

Do sada izašlo je pet svezaka. Prva četiri sadrže jedino »Korespondenciju Rački-Strossmayer«, dok peti, koji je istom izišao, donosi dokumenta za biografiju Strossmayera i njegovu opću korespondenciju. Šišić je dobro učinio što je od cijelokupne korespondencije, biskupove odvojio onu sa Račkim i napose je štampao, jer je djelovanje ove dvojice veoma usko povezano, pak je ovim omogućena paralela, dotično prava slika pojedinoga od njih, što je za ispravno shvaćanje od velike važnosti. Gradivo petoga sveska važno je radi nužnog i potrebnog biografskog materijala Strossmayerova; kao i radi korespondencije, koja je iz mlađih dana njegovih i iz vremena općeg svjetskog, a i našeg, kulturno-političkog previranja. Već se tu zapažaju jasne konture budućega, kao i već začetoga, rada biskupova na polju nacionalno-političkom i vjersko-kulturnom. Ovaj svezak sadrži golemi materijal, te je auktor pri sabiranju morao da uloži veliki mar, trud i vrijeme radi prostorne rasparčanosti, raznovrsnosti dokumentata i korespondencije; naravno a i stručnu spremu pri svemu tome, napose pak u opaskama sa kojima je pojedini dokument popratio. Opaske